

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

(Nádosy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utcza) papir- és könyvkereskedéseiben

Kötelező biztosítás.

Pécs, 1894. július 18-án.

Hogy mennyire politizáló nép vagyunk mi magyarok s e mellett mennyire nem törődünk a saját gazdasági érdekeinkkel, semmi sem bizonyítja csattanósabban, mint az, hogy lázba jöttünk valamennyien azon kérdés felett, vajjon a lemondott igazságügyminiszter elfoglalja-e helyét újra vagy nem, de cseppet sem ütközünk meg azon, hogy ennek a par excellence földmivelő országnak kormánya földmivelésügyi miniszter nélkül alakult meg s hogy ezt a tárcát ideiglenesen is arra a miniszterre bízták, ki erre ugy személyisége, mint rendes szaktárcája mellett legkevésbé hivatott.

Földmivelő népünk anyagi érdekei oly kevéssé tarthatnak igényt a kormány figyelmére, hogy miatta akár ma végkép elpusztulhatna ez az államfentartó elem, földolog, hogy pontosan beszolgáltatassa fáradozása gyümölcsét az állam feneketlen pénztáraiba, de hogy az anyagi téren való boldogulása, szerzett vagyonának fentartása biztosítva legyen, az a gyámkodásra különben tulságos hajlamokban bővelkedő magyar kormány gondoskodásának tárgyát épen nem képezi.

A mezőgazdasági termények betakarításának időszaka évről-évre meghozza a nagy tüzesetek végtelen láncolatát, mely nemcsak az egész év fátalmainak várva-várt gyümölcsét veszélyezteti, de egész virágzó községek végpusztulását idézi elő s a koldusbotot nyomja az amugy is súlyos terhek alatt görnyedező nép kezébe.

Ha valahol, ugy e téren lenne indokolt, hogy az állam segélyére siessen a gyámoltalan földmivelő népnek, mely épen a saját gazdasági érdekeinek helyes felismerése sokszerű védelme tekintetében maradt vissza leginkább. A kulturában előrehaladottabb népek gazdaságában az elemi csapásokkal szemben való védekezés ép oly gondoskodás tárgyát képezi, mint maga a termelés, mert igen helyesen felismerik azt az igazságot, hogy hasztalan az érték előállítására fordított minden fáradság és költség, ha annak élvezete a fenyegető elemi csapások pusztításai ellen biztosítva

nincsenek; azért ott a tűz és jég ellen való biztosítás ép ugy fel van véve a parasztgazdaság költségvetésébe is, mint a szántás, talajjavítás vagy aratás kérdései.

Nálunk azonban ritka az a parasztgazda, ki ugy ne gondolkoznék, hogy a biztosítás csak uradalmaknak vagy nagy bérlőknek való s legfőleg csak házárt biztosítja akkor, ha arra kölcsönt kérés a hitelező a biztosítási kötvényt kívánja be. Ez is egy neme a kényszerbiztosításnak, még pedig nem is annyira az ingatlan tulajdonosának, mint inkább a hitelezőnek érdekében, mért ne lehetne tehát a biztosítási kényszer kiterjeszteni a földtulajdonos érdekében a megélhetéséhez s az állam iránti kötelezettségeinek teljesítéséhez okvetlen szükséges terményekre is? Az az ellenvetés, hogy ezzel a földbirtokosokra amugy is már nagy súlytal nehezedő terhek még elviselhetlenebbé lennének, nem állja meg a szigorú bírálatot, mert ez az újabb teher lenne az egyetlen a sok közül, melynek a birtokos legalább közvetlen hasznát látná s még abban az esetben is, ha az elemi csapás tényleg nem következett be, kellő ellenértéket képviselne az a megnyugtató öntudat, hogy a gazda egy szép reggelen nem fog felébredni arra a rettenetes valóra, hogy elpusztulván termése, utána pusztul egész vagyona is.

De még kötelező biztosítás esetén a dolog természetéből folyólag a biztosítási költség sem lehetne oly nagy, mint jelen viszonyaink közt. Azt ugyan nem tartanók helyesnek, hogy a biztosítást maga az állam vegye kezébe s azzal mintegy egyedúrást üzzön, mert ez egyrészt számos virágzó magánvállalat végveszedelmét jelentené, másrészt pedig az ily dolgok tapasztalás szerint állami kezelésben sokkal több költséget igényelnek, mint magánkézben, de épen a biztosítási kényszer által adott rendkívüli előnyök fejében az állam méltán igényelhetne akkora befolyást a biztosítási intézetekre, hogy azok a mostaninál sokkal csekélyebb haszonra dolgozzanak s így a biztosítási díjak a lehető legcsekélyebb mértékre leszállíttassanak.

Az új földmivelési miniszter-jelöltet nem ismerjük, a kombinációban levő Festetich Andor

grófról az ország közönsége sem tudja, mit tartson, de nem hisszük, hogy saját kezdeményezéséből ily nagyszabású intézményt létesíteni hajlandó lenne, legyen meg tehát a képviselőházban a bátorság hozzá, hisz a képviselő urak eleget hangoztatják a választások alkalmából, hogy szívükön csak a szegény nép érdeke fekszik.

Megyei közig. bizottsági ülés.

Pécs, 1894. július 17.

Az ülést Kardos Kálmán főispán d. e. 10 órakor megnyitotta.

Az alispán terjedelmes féléves jelentését Koszits Kamill m. főjegyző olvasta fel. A központi és járási közigazgatás menete általában rendes és kielégítő volt. A vármegye házipénztára és az abban kezelt alapok havonként megvizsgáltattak és minden rendben találtattak. Bevétel: 1,914.819 frt 72 kr, kiadás: 574.053 frt 60 kr; maradvány: 1,340.766 frt 12 kr. A megye területén létező egyletek száma 161, ujonnan alakult 6. A közbiztonság állapota jelentékenyebb mérvben csakis a szászvári kőszénbányában tartott munkásmozgalom által zavartatott meg. Az elmúlt félévben 80 tüzeset volt. Az okozott kár 29,143 frt 14 kr, melyből 15,551 frt 30 kr volt biztosítva. Fegyelmi eljárás van foganatban Sey László árvaszéki elnök, Gerdenits József és Jeszenszky Lajos árv. ülnökök, ugy Németh Ignác nyugd. tisztí főügyész ellen.

Purmann Ferenc állásától felfüggesztett baáni körjegyző ügyében olvasottatott a belügyminiszter leirata, mely szerint a megyei alispán által hozott határozat, a melylyel a nevezett körjegyzőt a terhére rótt vétségek miatt 300 frt pénzbírsággal büntette, meg lett változtatva, s nevezett körjegyző hivatal vesztéssel büntetett; mert a pécsi kir. törvényszék, mint büntető bíróság m. é. ápril 22-ikén 2075. sz. végzése szerint beigazoltatott az, hogy nevezett körjegyzőnek nemcsak mint hivatali előde irnokának, majd mint helyettesnek, hanem az 1887. évi számadásra nézve már mint tényleg működő körjegyzőnek része volt abban, hogy Baán község némely jövedelmei a számadásba hamisan vezettek be, más tételek pedig kihagyattak és mellékszámadásilag számoltattak el s habár ezen az illetőnek erkölcsi megbízhatóságát teljesen kizáró botrányos visszaélés vele szemben büntetőjogi következményeket nem is vont maga után, fegyelmi

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Bájiéki vidéken.

— Szezon-rajz. —

Motto: „Port a szemébe.“

Báji Elemér urat, a mikor lassanként azt vette észre, hogy még a szomszéd Fücskösiéki a segédlekkönyvvezetőék is elmentek nyaralni a fővárosból, rettenetes röstelkedés fogta el. Az egész ház üres volt és a három emelet üres lakásaival ugy festett, mint egy-egy kiürült kalitka, melyben a nyaraló gazda csak öt és feleségét hagyta ott, mint valami pusztulásnak engedett, megunt, kopott madarakat. Báji ur egy külvárosi iskola zenetanára volt és a tanév végén kolosszális sikert aratott a zárünnepélyen, a gyerekek által előadott „Tárará bum dié!“ dallal, melynek szövegét — egy iskola látogatóvá kinevezett, nyugalomba vonult fűszeres tisztelőt — így énekelték többek közt a sokat tapsolt nebulók:

„Én nem vagyok bár kántor,
Látom itt van Nagy Márton:
Fejít, arcát tisztelem:
Tudományát hirdetem!
Tárará bum dié!“ . . .

Nagy Márton ur szédült a fölhangzó tapsra, míg Báji ur ügyesen nyomában vala, midőn a dicsőítéstől izzadó nagy férfiú a tanári szobába vonult, hogy kissé magához térjen.

— Oh, kedves Báji ur! Ez sok! Ilyen ünnepi meglepetés, barátom! Báji ur! mivel háláljam meg?

Báji ur, mint lesben álló basibuzok várta áldozatát, hogy e pillanathoz érjen, és hirtelen kirántotta jatagánja helyett a zsebében készen tartott háromszáz forintról kiállított váltót.

— Nagyságos ur! Legyen olyan gondtalan és írja alá becses nevét!

Nagy Márton ur ugy báméskodott e váratlan kitérésre, mint egy Bécsbe szállított Márton napi lud. Husos arca megvonaglott, és jobb zsebe fölött hideg bizsergést érzett.

— Nem, nem tehetem, kedves Báji ur! Kivánjon akármit csak ezt ne. Ezelőtt 40 évvel, midőn nőmmel először irtuk a városligeti porba a nevünket, megesküdtem, hogy soha váltót önnök nem írok alá!

— De könyörgöm, — tört rést megmentésére Báji, — hiszen én akkor még a világon se voltam! . . .

— Ah, én már akkor családom érdekében aggodva, sejtettem, hogy hosszú évek multán nagy ünnepeltetésnek leszek a tárgya és valaki zenével, dallal és váltóval közelít meg.

— Bocsanat, nagyságos ur! Ismerős ön az álmoskönyvvel? — veté oda ravaszul Báji.

— Hogyne! volt az indignáló hangon adott válasz, — nálunk családi hagyomány névnapi estélyeken az álmoskönyvből fölolvadni.

— Brávó! Hát akkor tetszik tudni, mit jelent váltót aláírni?

— Váltót aláírni? . . . váltót? . . . azt nem . . . Nem emlékszem.

— Az álmoskönyv szerint, váltót aláírni — nagy dicsőséget jelent . . .

— Nagy dicsőséget?!

— Igen! Ime, nagyságos ur, még mielőtt már aláírta, a dicsőség önré mosolyog és csak alá kell írnia, hogy teljes fényében ragyogjon és a lapok csak önről irjanak!

— Hogy érti ezt? — kérdé kissé megenyhült ijedséggel Nagy Márton ur.

— Ugy-e, nagyságod kitünően kezeli az okárinát?

— Maga a népszínházi oboista is ezt mondta, mikor a névnapomon a nagydobossal és a fagotossal nálam játsztak és reggelig vacsoráltak!

— Nos, nagyságos uram! Ime, az álmoskönyv jóslata teljesülni fog! Ön ahogy aláírja azt a váltót, négy nap mulva indulunk: ön, a nőm (hetedik az operakóristánék sorában,) és én vidéki körútra. Az „Első budapesti okarina-társaság“ cége alatt és az összes vidéki városokat lázba hozzuk és az ön arcaképet kiadja a „Képes Kujon“ című fogyasztási egyleti lap irodalmi melléklete! Az életrajzról én gondoskodom. Álmodta ön ezt, nagyságos ur?!

A nagyságos tanférfi megrendült egész lelkében. Szemei előtt látta a vidéki műértők ezreit eszeveszett tapsolásban, mely viharként zúgott át a termeken az ő „Okarina-románca“ után; hallotta az előadások után rendezett bankettekben az őt dicsőítő tosztokat, melyekben mint új Orfeust ünneplik, aki okarinájával megédesíti a földi létet; és végül látta hasonmását a fogyasztási egyleti „Képes Kujon“-ban, rengeteg betügaradattól dicsérve. És amint szive fölérzett, szemei megakadtak a meghatott arcu hun-

szempontból a legszigorubb beszámítás alá volt veendő.

Lukács keresk. min. rendelete olvastott, mely szerint értesíti a vármegyét, hogy Engel Adolf és fia pécsi kérelmére a bakóca felsőmindszentkomlósi h. é. vasutak közg. bejárását Képesi Árpád dr. min. segéd-titkár vezetése alatt elrendelte s megkezdésének időpontjával f. é. aug. 3-nak d. e. 10 óráját, összejeve-teli helyül pedig Magyar-Szék községét tüzte ki. Sorrend a következő: aug. 3-án tárgyalás M.-Széken. Meghívandó községek: Godisa, Bodolya, Oroszló, Egyházbér, M.-Hertelend, Kis-Hertelend, N.-Szék, M.-Szék. Aug. 4-én tárgyalás a jánosi községében. Meghívandó községek: Pölöske, Jánosi, Komló. A vármegye képviselőjében Koszits Kamill főjegyző, Kiss Aladár sásdi főbíró, a közg. bizotts. képviselőjében Szily Pongrácz biz. tag és Kovácsffy Kálmán főmérnök küldettek ki.

Junius havában a közegészségi viszonyok általán közepszerűek voltak a megyében a főorvosi jelentés szerint; egy új trachoma eset merült fel a Bezdán pusztán; a beteg az eszéki kórházban kezeltetik. Veszett eb által megmaratott 1 mohácsi s 1 nagytófalui egyén, kik Bpestre szállítottak a Pasteur-intézetbe.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint juniusban befolyt egyenes adó 44.033 frt 14 $\frac{1}{2}$ kr, a m. évben 39.082 frt 68 $\frac{1}{2}$ kr, a folyó évben tehát 4950 fri 46 krral több. Hadmentességi díjakban: 252 frt, a m. é. hasonló havában 179 frt, vagyis a f. évben 73 frttal több. Január 1-től junius végéig befolyt egyenes adó: 565,379 frt 42 kr; a m. é. hasonló időszakában 576,309 frt 95 kr; a f. évben 10,930 frt 53 kr csökkenés mutatkozik. Hadmentességi díjakban ugyanez idő alatt 2508 frt 57 kr, a m. é. hasonló időszakában 2706 frt 16 kr, tehát a f. évben 197 frt 59 krral kevesebb.

Laska falu és a szomszédos községekben érdekeltek ama kérelmét, hogy Laska falu vasuti megállóhely állomássá alakíttassék át, a keresk. min. figyelembe vehetőnek nem találta. Tudomásul vétetett.

Olvastott Lajnovics Fábó kátolyi bíró és társai panaszkérvénye, melyben Koncsek István r. k. felekezeti tanítójuk többrendbeli botrányos viselkedése miatt vizsgálat elrendelését és ez alapon elmozdítását kéri. Illetékes intézkedés végett áttetetni határozatott az egyházmegyei főhatósághoz.

Olvastott a vall. és közokt. min. leirata, mely szerint Böhm Ignác munkaképtelenné vált mohácsi rk. tanító részére a mohácsi rk. hitközség terhére nyugdíjhányadképen megállapított 271 frt 65 kr. f. é. szept. 1-től előleges havi részletekben a hitközség által kiszolgáltatandó.

A megyei kir. tanfelügyelő ez év első felében meglátogatott 72 iskolát, különös súlyt fektetve azon vidékekre, hol a legtöbb nem magyar, vagy a magyarral vegyes tannyelvű iskolák vannak; a tapasztalt eredmény általában kielégítő, különösen figyelemreméltó a magyar nyelvben tanúsított siker az oly iskolákban, hol a tanfelügyelő a múlt évben látogatást tett. Figyelemreméltó haladást tettek a magyar nyelv tanításában: a beremendi rk. és gkel. német és szerb tannyelvű iskolák, de különösen a

dráva-szentmártoni rk. horvát tannyelvű iskola, hol minden gyermek minden tantárgyat már is csak magyarul tanul. Fel kell még említeni a dunagőzhasi társaság szabócsi és vasasbányatelepi iskoláit, melyek csak 2 év óta lettek tisztán magyar tannyelvűekké és a hol minden gyermek teljes készséggel beszél magyarul s minden tantárgyból dicséretes előmenetelt tett. Ezen eredmény legjobb bizonyítéka annak, hogy mai viszonyaink közt a népiskola ügy intenzív fejlesztésének talán egyetlen s legbiztosabb eszköze a tanfelügyelőnek minden évben való személyes érintkezése az iskolatartó község, vagy hitközség előjárásával és tanítóival.

Rédei Károly siklósi polg. fiúiskolai rendes tanár egy magán polg. leányiskola engedélyezését kéri Siklóson. A mennyiben a miniszter összeegyeztetheti ezt azon rendeletével, mely szerint nyilv. iskola tanítója egyszersmind magániskola tulajdonos nem lehet, a bizotts. megadhatónak véleményezi.

Pammer Julianna siklósi lakos szintén egy polg. leányiskola engedélyezését kéri Siklóson. A bizotts. az engedélyezést véleményezi azon megjegyzéssel, hogy ha a miniszter mindkettőnek esetleg engedélyt ad, mindkettő létrejötte bizonytalanná lenne.

A pécsi kir. ügyészség jelentése szerint a rablétszám jun. végén 133 egyénből állt.

Ezzel az ülés több főlebbezés elintézése után véget ért.

Hirek.

— **(A pápa állapota.)** A „Kölnische Zeitung“ római levelezője a Vatikánban otthonos papoktól úgy értesül a pápa egészségi állapotáról, hogy XIII. Leo magas életkora folyton-folyton gyengébb lesz, lábait megtagadták a szolgálatot, úgy hogy a minapi átköltözés alkalmával a vatikáni kert kasznójába vinni kellett őt. Lehet, hogy a pápa visszanyeri erejét, de ami az utóbbi időben különös aggodalmakat keltett, az ama körülmény volt, hogy gyomra nem akart rendesen működni, és csak huslevest szabad ennie.

— **(Vilmos császár Bellyén.)** Berlini udvari körök megerősítik a Köln. Zeit. ama jelentését, hogy Vilmos császárt az idén is meghívta Albrecht főherceg a bellyei erdőben szeptember hó első napjain tartandó szarvas-vadászatokra. Vilmos császár a meghívást elfogadta.

— **(A Hegedüs Pritz féle bűnügy a kir. táblán.)** A szenzációs Hegedüs-Pritz féle bűnügyben a pécsi kir. ítélőtábla kedden d. e. 8 óra kor hirdette ki az ítéletet, mely az első bíróság ítéletét részben megváltoztatja. Hegedüs Károlyt a kir. tábla az 5 rendbeli közokirathamítás vádja alól fölmenti, ellenben két rendbeli csalás büntette miatt három évi börtönre, ennek kitöltésétől számítva 4 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítéli. Köteles a Wohlmuth-féle ügyben 300 frtot, a Hefner-féle ügyben pedig 250 frtot visszafizetni. A börtönbüntetésből 4 hónap kitöltöttnék vétetik. Föllebbezés esetén Hegedüs szabadlábra helyeztetik. Pritz József a közokirat hamisítás vádja alól fölmentetik, ellenben a csalás büntetésében, mint bűnsegéd 6 havi börtönre, 20 frt pénzbüntetésre

3 évi hivatal vesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítéltetik. A börtönbüntetésből 3 hónap kitöltöttnék vétetik Ugródy Adolfr vonatkozólag a kir. tábla meghagyta az első bíróság által kiszabott 6 havi börtönt, de ezen kívül még 20 frt pénzbüntetésre ítélte el. A büntetés leszállítását indokolja vádlottaknak részben való fölmentése és az, hogy a Pritz közreműködésével okozott kár megtérített.

— **(Hymen.)** Horváth László szakcsi jegyző eljegyezte özv. Kain Alojzia leányát, Jankát.

— **(Az egyházmegyéből.)** Rézbánya József dr. teol. tanár, a pécsi kat. legényegyletnél viselt másodelnöki és az összes kat. legényegyletek felett viselt egyházmegyei elnöki tisztétől Dulánszky Nándor dr. megyés püspök által saját kérelmére felmentetvén, helyébe mindkét minőségben Iga z Béla dr. tanulmányi felügyelő nevezetett ki. — Rézbánya János lemondását a Pécsi Közlöny szerkesztői tisztétől a megyés püspök elfogadta. Utódjára nézve még nem történt megállapodás.

— **(Pulszky Ágost államtitkár.)** Hosszas vajudas után végre kinevezték Pulszky Ágost egyetemi tanárt vallás és közoktatásügyi államtitkárrá.

— **(Esperes beiktatás.)** A hét év óta üresedésben levő Mohács kerületi g. kel. esperesi széket a még márciusban megválasztott Bolgarics Gábor hétfőn foglalta el nagy ünnepségek közt. Az esperest Brkics Dávid vezetése alatt küldöttség fogadta Villányban, a mohácsi pályaházban pedig Baranya-, Tolna- és Somogy megyék hitközségeiből érkezett küldöttségek várták. A templom előtt, a hol diadalív volt felállítva, Pavlovics Demeter és Milvoy Péter üdvözölték, a lakosság pedig örömeiben ruháját csókolta. A templomünnepély fénypontját az esperes székfoglaló beszéde képezte, a melyet a jeles szónok szerb nyelven mondott el, de a melyen igaz magyar hazafias érzés vonult végig. Nagy lelkesedést keltett, mikor így szólt: „Szeresd Istenedet, magyar királyodat és drága magyar hazánkat.“ Az ünnepséget fényes bankett fejezte be.

— **(A konstantinápolyi földrengés)** által okozott károk több millió török lírára rugnak és a halálesetek száma meghaladja az 1200-at.

— **(Rászedte a cigányasszony.)** Bene Julia mattyi parasztasszony, midőn hozzá betért Kovács Julia vályogvető cigányasszony egy kis kártyavetésre, arra kérte, hogy csináljon valami hókuszpókust, a melynek segítségével pénzre tehessen szert. Van ugyanis neki egy gazdag ismerőse Doljni-Mihojácson, a ki szemet is vetett rá, csak hogy nagyon fősvény. Ha nyélbe üti a dolgot és az ismerős megnyitja előtte pénzes ládáját, örökre boldoggá teszi s nem kell többé koplalnia. A cigányasszony a siker biztosítására 5 frt készpénzt s több ruhaneműt kért, valamint az asszony hajából három fogást. Ha ő ezzel megteszi az ígérest, az az ember szórni fogja a pénzt. A menyecske már előre is örült a biztatásra s mindent adott, a mit a ravasz cigányasszony kért. Határidőül 9 napot tűzött ki a sibilla. De bizony elmúlt háromszor is a 9 nap, még se volt eredmény, sőt az ismerős még fukarabb volt mint valaha, pedig az ölelésekben és csókokban bőkezűnek mutatkozott. Később megtudta a menyecske, hogy a cigányasszony Szemelyben vályogvetésre vállalkozott s midőn igéretére figyelmeztette, Farao ivadéka a szeme közé kacagott. Ezt a kacajt meg kellett torolni. Így ke-

cut Bájfin, ki egyik kezében zsebkendőjét tartva szemeit törülgette, míg másik kezében, mintha párnan érdemjelet nyujtana át, tartotta a háromszáz forintos váltót. Lélekemelő pillanat volt és éppen akkor hangzott föl újra a dicsőítő dal a tanteremben. Bájfiné tudva, hogy férje miért követte a szomszéd szobából a nagy — Márton, nehogy ellentálni tudjon kérésének, elővette a karmesteri pálcát, jelt adott és a gyerekek — mint valami zsiránst fogó szirének — énekeltek tele tudóval:

„Én nem vagyok bár kántor,
Látom itt van Nagy Márton!
Fejít arcát tisztelem:
Tudományát hirdetem!
Tárará bum dié! . . .

Ez döntött. Nagy Márton átvette a váltót és aláírta. És abban a pillanatban az illető kerületi közjegyző, megmagyarázhatlan okból és önkénytelenül fölnevetett . . .

Az első állomáshely, hova az „első budapesti okarina társaság“ megérkezett, Zaboshegy volt. A különös nevű helység azért jutott e megtiszteltetéshez, mert ott volt mind a három művészi léleknek a nagy rokonsága és így biztosra lehetett venni, hogy nagy taps, óriási siker és hihetetlen ünnepléssel fog kezdődni az okarina-turné. Az indulásban, a község legnagyobb mecenása az állatorvos fogadta Bájfiékat, üdvözlő beszéddel. Bájfiné félszázados bájait nyomban egy nagy georgina bokrétaival illette, mire Bájfit és Nagy Márton urat egy-egy británikával kínálta meg. A diszkocsisor, — minthogy a főszolgabíró leányának lakodalmán volt minden községi kocsi, —

elmaradt, e helyett egy nagy szénasszekéren vonultak be mind a négyen, a nyakig mezteláb falusi gyerekek józú vigyorgásai között. Az állatorvos mecenás igen kedves ember volt, csak az érintette különösen a művészeket, hogy szonika mindegyiket letegezte. Időközben azonban arról értesültek, hogy ez egyik specialitás a barom orvos urnak, mert amióta egy odavetődött színésztrupp igazgatójával brudert ivott, azóta minden halandó lelket tegezett a községben és pokróc goromba volt mindenkivel szemben. Józüen vastag mondásairól a művészársaság mindjárt a másnap délelőtti főpróbán meggyőződött. A községi nagyívóban fölállított pódiumon folyt le a nagy főpróba. A „csekély számú meghívottak“ gárdáját ezuttal a korcsmáros, két vakáción levő jogászyerek és a járásbírósi díjok képezték, a főrendező lódoktoron kívül. Bájfi citerán adta elő a Hunyady-indulót, ami körülbelül úgy hangzott, mint a mikor vidéken „Lear király“-t adják és a vihar jelenetnél egy madzag körül forgó lénia csinálja az üvöltő orkánt. Bájfiné, fiatalkori emlékeiből válogatott és a „Dunanan apó és fia“ operettből énekelte el a „Kész az ebéd papa“ kezdetű duettet, (!) ami annyira sikerült recsegő hangjának, hogy az ember olykor valóban azt hitte, hogy — az öreg Dunanan papa énekel . . . Végre jött Nagy Márton ur az okarinával. A lódoktor ur, — látva, hogy mindenki meg van illetődve a nagy esemény előtt, — szigort tetetett és közömbös hangon kiáltá:

— No, csak vidd föl a pocakodat öreg!

Nagy Márton ur, a „Képes Kujon“-ban megjelenő arcképére gondolva, behunyt szemekkel akart éppen okarinájára gyujtani, midőn fölhangzik a lódoktor szava:

— Micsoda neveltség!

Mindenki elámult.

— Annyit sem tudsz, hogy meghajtsd magad a publikum előtt! Te murmutér, — feddés szigorral a nagy okarinást a főrendező, mire Nagy Márton ur meghajtá magát és rágyujtott az „okarina-román“-ra.

Esti nyolc órára fulladásig tömve volt a nagyívó közönséggel. Már kezdeni akarták, midőn egy cseléd jött és hirül adá, hogy még ne kezdjék, mert a postamesterné egy fontos express levelet személyesen kell, hogy átadjon a plébánosnak; különben rögtön jön. Végre megjött a postamesterné is, (egy három mázsás özvegy szépség képében) és erre elkezdődött az isteni élvezés. A Bájfi és Nagy-féle rokonság hatalmas klakk módjára működött és a Bájfi párt agyontapsolták. Jött aztán Nagy ur, az okarina hős. Pokoli csönd. Lélegzetét még a három mázsás postamesterné is visszatartotta. Nagy nr épen szájához emelé az okarinát, midőn a főrendező lódoktor elérkezettnek tartotta a történeti pillanatot, hogy nevével emlegessék s rettegjék és az iszonyu csöndben stentori hangon ordított rá a Bájfi zsiránására:

— Hajtsd meg magad először te vén számar!

Óriási kacaj. Nagy ur, kinek „fejét, arcát a „Tárará bum dié“ dallamára tisztelték az iskolás fiúk, hátra tántorodott, s a másik pillanatban okarináját földhöz csapva, lerohant a pódiumról. A diszbotrány teljes volt. Az „okarina-turné“ megszűnt és a háromtagu művész-társaság hanyat-homlok rohant Budapestre.

A Bájfi ur váltóját megovolták és az illetékes kerületi közjegyző most már tudta, hogy miért nevetett föl azon a bizonyos délután olyan öntudatlanul és önkénytelenül . . .

rült család és lopás miatt a hatóság kezei közé Kovács Julia, ki nem győzi eléggé erősíteni ártatlanságát:

— Hisen, instálom, én nem tehetek róla, hogy ez a bolond ásony elhitte, hogy az ő kócos hajától elmegy az esze a gazdag embernek s minden pénzt neki adja.

Bene Julia a dolgot egész másképp adta elő. Ő ugyanis a cigányasszonyt vádolja csalással, lopással és kuruzslással. Az ügyben az illetékes hatóság fog ítéletet mondani.

— (**Hivatalvizsgálat.**) Sávelel Kálmán kuriai bíró, kir. tszéki elnök szerdán reggel Mohácsra utazott az ottani járásbíró megvizsgálására.

— (**Óratolvaj.**) Debreceni András pécsváradi lakos f. hó 8-án bement Kolkler Bruno órák boltjába, hol sokan voltak. Az óra a vevőkkel volt elfoglalva s így nem figyelhetett. E kedvező alkalmat fölhasználta Debreceni s egy 13 frtot érő dupla fedelű remontoár ezüst zsebrát ellopott. Tegnapelőtt elcsereverte egy másik óráért s néhány hatos ráfizetésért Kovács Antal szolgálával, ki kitisztítás céljából a károsult óráshoz vitte az órát. Ez azonnal ráismert tulajdonára s nyakoncsipte Kovácsot, ki az igazságot előadván, Debreceni hívőre került, ámbár kézzel-lábbal tagadott eleinte; később azonban töredelmes vallomást tett.

— Becsületes ember vagyok érdemes uraim, — mondá nagy keservesen, — nem tudok tovább tagadni. Vigyenek a tömlőcbe.

— (**Uj körjegyzők.**) Pécsváradon a leküszönt Pritz helyébe jegyzőül Strancinger János eddigi segédjegyzőt választották meg egyhangulag. Monostoron pedig Werner Ferenc baranyavári jegyzőt.

— (**A telekkönyvben.**) Hebegő Márton falusi gazda bedugja a fejét a telekkönyvi hivatal félig nyitott ajtaján:

— Itt légyen a tek. telekmásolati hivatal?

— Itt. — Válaszolta egy jóképű ur.

Hebegő kinyitja az ajtót egészen és belép. A furcsa kinézésű atyafi láttára a hivatalnokok leteszik a tollat, köréje sereglenek és mosolyogva hallgatják. Miután Hebegő végignézett a hivatalnokokon, így kezdett beszélni:

— Képezzék föl önök közül, hogy ki légyen a járásbíró, mert hát ismeretlen vagyok, nem tudom a tek. járásbéli urak ismeretlenségét magamnak elmulasztani.

— Hát mit hozott kend?

— Hát megkérdezném a tek. telekmásolati hivataltól, mer minekutánna hogyhát az ides öreg apám elhat, el is temettük, itt a halotti cédulája is. Hát most már azt szeretném tunnyi, hogy az a félfertál szekció, akit már az ides öregapám rám testát, meg az a kis ház, rám esik-e?

— Hogy ráesik-e kendre, azt akarja tudni?

— Azt instálom.

— Ha düledező félben van, hát ráeshet kendre.

Erre a viccre Hebegő szó nélkül kipenderült az irodából mintha kidobták volna. A hivatalnokok pedig torkuk szakadtából nevettek.

— (**Halálozás.**) Özv. Wurster Jánosné szül. Rattinger Teréz f. hó 17-ikén 81 éves korában elhunyt Pécsen.

— (**Hogyan kell a penészt a tejpincéből kiirtani?**) Biztos szer a penésznek pincéből való kiirtására az oltatlan mész. E célból az oltatlan meszet finom por alakjában fújtató segítségével a pince falaira, ezeknek repedéseibe és nyílásaiba fuvatjuk, esetleg kézzel szórjuk oda. A falaknak nedveseknek kell lenni, száraz pincéket előbb tehát nedvesekké kell tenni. A meszet a falakon szivárgó viz megoltja és megöli az organizmusokat. A következő napon lemosatjuk a falakat és a pince ezután legalább két évig penésztmentes marad.

— (**A budapest-pécsi kerékpáros versenyen**) a kerékpárosok előreláthatólag nagy számmal fognak résztvenni. Naponként érkeznek Pécsre trainirozók, kik a próba-utat teszik meg Budapesttől Pécsig. Kedden este Pickker érkezett városunkba, a Hunnia tagja, ki a 227.6 klm. versenyt 13 óra alatt tette meg. Együttal megemlítjük, hogy a P. K. E. nek a napokban 3 érdekes vendége volt, u. m.: Lurion Maxim, a bécsi híres mohamedán kerékpáros, ki Müller Dávid budapesti athlétával azon célból látogatott el Pécsre, hogy az általa használt velocipédet felajánlja a P. K. E. kiválóbb versenyzőinek, mert nagy a reménye, mint mondá, hogy az első díjakat a pécsiek viszik el. Hétfőn éjjel fél 12-kor ért ide Kurz Henrik bécsi kerékpáros, ki 6 órai ittartózkodás után Konstantinápoly felé folytatta útját. Pécsre Bécsből 42 óra alatt érkezett s Konstantinápolyt tíz nap alatt reméli elérni. Mind a hárman a P. K. E. vendégei voltak. A távverseny alkalmából kiadandó „Emlékkönyv”, melyben a híres sport-férfiak életrajzain kívül a magyar sportviszonyok lesznek ismertetve, a napokban kerül nyomdába.

A pécsi nemzeti kaszinó közgyűlése.

Tegnap tartotta meg a pécsi nemzeti kaszinó rendkívüli közgyűlését, melynek egyedüli tárgyát a már elvileg elhatározott építkezés ügyében való végleges döntés képezte. Ez ügyben számos casinótag már szombaton előterjesztet tartott, melyből előrelátható volt, hogy az építkezés ügye kátyuba fog kerülni, mert általános volt a nézet, hogy oly nagy méretű tervek keresztülvitele, melyek az egyesület anyagi erejét meghaladják s melyeknek a jelenlegi kert-helyiség diszes fái is áldozatul esnének, meg nem kockáztatható. A mai közgyűlés lefolyása ezt a nézetet igazolta. A nagy számban összegyűlt casinótagok közt igen élénk, sőt helylyel-közzel szenvedélyes volt a hangulat.

A választmány előterjesztése, mely új casinói helyiségek, diszes táncterem, vendéglő és cukrászda, télikert építését hozta javaslatba 84000 frt költséggel, a minek keresztülviteléhez a régi adósság konvertálására s a berendezésre szükséges összegekkel együtt egy 120000 frtos kölcsön felvétele igényeltetett volna, a megjelentek többségénél élénk ellenzésre talált.

Bolgár Kálmán a választmány előterjesztése ellenében indítványozza, hogy a közgyűlés elvileg csak oly mérvű építkezést határozzon el, mely a saját egyesületi céljainak megfelel s mely legfeljebb 40—50,000 frtos költséggel keresztülvihető lenne. E szerint a választmány utasítandó volna egy ily méretű terv és költségvetés elkészítésére.

Simonfay János azt az indítványt terjeszti elő, hogy az építkezés egyelőre vétessék le a napirendről s most legfeljebb csak gyökeres tatarozás történjék, maga a nagyobb költséget igénylő építkezés a viszonyok megjavulásáig halasztassék el.

Többek felszólalása után az elnök Kardos Kálmán főispán feltette a kérdést: elfogadják-e a közgyűlés a választmány előterjesztését az építkezés s a 120,000 frtos kölcsön felvétele tárgyában? Ez a kérdés névszerinti szavazással lett eldöntve; igenel szavazott 39, nemmel 64 tag, a választmány előterjesztése tehát 25 szótöbbséggel elvetetett.

Ezután szótöbbséggel nagy zaj közepette elvetette a közgyűlés Bolgár és Simonfay indítványait is; — e szerint a nemzeti casinónál egyelőre marad minden a kézen, csak a választmány készül új arculatot ölteni, mert mint értesülünk, az építkezési ügyben buzgólkodó tagjai tisztokról a mai szavazás folytán lemondani szándékoznak.

Adakozások a pécsi Kossuth-szoborra.

I.

Kossuth Lajos Pécsen felállítandó szobrának költségeire a pécsi kölcsonös segélyző együlethez a következő adományok folytak be:

Szücs Károly ivén (B. Sellye.) Marotsa község 5 frt, Bogdása község 10 frt, Kakits község 5 frt, Sáfrán Péter 1 frt, Sellye község 30 frt, Kelemen Lajos 5 frt, Szalay János 1 frt, Kis Pap János 1 frt, Kis Pap Gyula 20 kr, Iványi község 20 frt, Geri János 30 kr, Szücs Károly 50 kr, összesen 79 frt. Szabadalvükör N. Harsány 1 frt. Pécsi keresked. és iparkamara 50 frt. Rozsits Sándor ig. tanító ivén (Pécs.) Rozsits Sándor és neje 1 frt, Mussong Vince 1 frt, Liebscher Vilma 1 frt, Wiener Anna 1 frt, Dömel Sarolta 1 frt, Reizner Teréz 50 kr, Áronfy Ilona 50 kr, Abendhauser Mari 50 kr, Tilmann Antal 1 frt, K. Gy. 50 kr. N. N. 50 kr. Gadó Sándor 1 frt, Gazdag István 50 kr, Derner János 20 kr, Himmelsbach Jakab 30 kr, Feszli Károly 20 kr, Petrovits Julia 20 kr, Natter János 1 frt, Gadó Mari 10 kr, Fuita Ferenc 50 kr, Misl Anna 02 kr, Márovi István 40 kr, Sarkai Ferenc 20 kr, Gadó András 1 frt, Nürnberger Ferenc 30 kr, Szatpánovits György 10 kr, Brunner Károly 50 kr, Károly Mátyásné 50 kr, Vlasits István 50 kr, Katits Antal 20 kr, összesen 16 frt 22 kr. Mohács város Klombauer Antal községi jegyző ivén 100 frt. Kacskovits János Mohács 3 frt. Balassa Pál körjegyző ivén (Izsé) Topalov Vinka 10 kr, Kovacsev Ádám 10 kr, Bunjevac Stipa 10 kr, Kollár Jakab 10 kr, Bradjás Pero 10 kr, Topalov Iván 10 kr, Kokics György 20 kr, Peceylanir Pál 15 kr, Konyzanovic József 10 kr, Fischer Cyula 40 kr, Balassa Pál 1 frt, összesen 2 frt 45 kr. Kasza Ferenc tanító ivén (Pécs) Krizsmányicz Antal 08 kr, Hirtenreiter József 10 kr, Gorjanac Ádám 10 kr, Gerényi András 10 kr, Kasza Ferenc 1 frt, összesen 1 frt 38 kr.

Művészet, irodalom.

Az Athenaeum Képes Irodalom tőrténetéből megjelent a 24 ik füzet. Ebben Angyal Dávid befejezi Kisfaludy Sándorról irt tartalmas

cikkét, Négyesy László Bercesényi Daniélról, a Keszthelyi Helikonról s az ekkori nőköltőkről ir, végül Ballagi Géza a „Felvilágosodás Irodalma” cím alatt a múlt század végén keletkezett vallási és politikai röpiratokat ismerteti, érdekes képen mutatva be az akkori „autkláristák” szellemi mozgalmait. Nem kevésbé becses a szövegben és mellékletekül közölt nagyszámú képek sora: Kisfaludy Sándornak régi és új szobra, Berzesényinek a Kisfaludy-társ. ereklyetárából itt először közölt arcképe, heteyi szülőháza, továbbá „A magyarokhoz” című híressé vált költeményének első versszakai, niklai siremléke és Festeics Györgynek arcképe; Ballagi cikkéhez: a Magyar Kurir címképe, Lackovics János és Martinovics Ignác arcképe, végül az összeesküvők fája. Külön mellékletekül: Kazinczy Ferenc arcképe (Kreuzingertől) és Kazinczy Kis Jánoshoz irt levelének hasonmása járulnak a füzethez. A legközelebbi füzet, a boríték jelentése szerint, szeptember elején fog megjelenni. A monometális vállalatot melegen ajánljuk az olvasók figyelmébe. Egy egy füzet ára 40 kr, s bármely hazai könyvkereskedésben megrendelhető.

A „Zenélő Magyarország” zenemű folyóirat július 15-iki száma 10 oldal zenemű tartalommal — diszes borítékkal — ismét szokott gazdag tartalommal jelent meg. E zenemű lap, mely már is oly kedveltségnek és elterjedésnek örvend, már ama törekvésénél fogva is méltó a pártolásra — hogy az eddig alig megfizethető drága hangjegyeket pótolni iparkodik, s egy 20 kros füzetje bizvást tartalmaz és megér annyit — mit 3—4 forintért a zenemű kereskedésben alig szerezhetünk be. A legutóbbi szám tartalma: „Ég a szívem” és „Még azt mondják picitubicám” szép és legdivatosabb új népdalok. „Pas de quatre” (négyestánc) Meyer Lutztól. „La Consolation” (a vigasz) Gavotte Blaskovichtól. „Kánásdal” Gardonyi Géza szövegére Angyal Áramandtól: A gondosan szerkesztett zenelap megérdemli hogy olcsó áránál fogva is minden zongorán feltalálható legyen. Előfizetési ára hat 10 oldalos füzetnek negyedévre 1 frt.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

PLEININGER FERENCZ

Szerkesztő:

BOGÁTHY MEDÁRD.

Hirdetések.

Árlejtési hirdetmény.

Baranya-Monostor nagyközség előljárásága ezennel közhírré teszi, hogy egy

község háza, illetve jegyzői lak

felépítéséhez szükséges és 10,500 frttal előirányzott összes munkák biztosítása iránt 1894. évi július hó 25-én delelőtt 10 órakor a községi bíró házában nyilvános árlejtés tartatik.

Felhivatnak mindazok, kik a fennebbi építkezési munkákat elnyerni óhajtják, hogy az előirányzott költségösszeg 5 százalékát tevő bánatpénz letétele mellett az árlejtésen vegyenek részt.

Vonatkozó terv, költségvetés és árlejtési feltételek az előljáráságnál betekintheők.

Baranya-Monostoron, 1894. évi július 10-én.

Az előljáróság.

Helyiségválttatás!

A pécsi egyesület külvárosi takarékpénztár

hivatalos helyiségét f. évi augusztus hó 1-én

János-utca 3. szám a.

Dr. ÁRONFFY RÓKUS ügyvéd ur házába teszi át.

A felszámoló bizottság.

9827 sz.

tkvi 1894.

Árverési hirdetemény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Egry József ügyvéd pécsi lakos végrehajthatónak Buzás József cserkúti lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. bíróság területén levő Cserkút község határában fekvő a cserkúti 150 sz. betétben 1—3 sorsz. 127 hsz. szőlőre, 128 hsz. kertre, 129 hsz. 46. sz. házra, udvartérre, † 777 hsz. szőlőre, a cserkúti 170 sz. betétben † 953. hsz. szőlőre az árverést 497 frt, 492 frt és 20 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi augusztus hó 18. napján d. e. 9 órakor Cserkút község házában** megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 49 forint 70 krajczárt, 49 forint 20 krajczárt és 2 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság 1894. évi május hó 18. napján.

Bogyay Pongrácz.

kir. trvszéki bíró.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvjja a beteget a káros, sőt **védelemes** izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkotórészeknek a beteg testréseibe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-ban erősebb ásványvizek, mint a **scitersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfb**an a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek**, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvízpräservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,**borral használva a legegészségesebb ital!**Kizárólagos
főraktár**Édeskuty L.**cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest. 6

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

SCHÖN WALD IMRE

Telefonösszek öttetési ászm 78

ékszerész, aranyműves és órás

PÉCSETT*Király-főutcza*

a „Hattyu“ termék épületében.

Ajánlja dús választéku raktárát a következő tárgyakból:

Valódi ezüst, és alpacca, China-ezüst ékszerek eredeti gyári áron!

Valódi és China-ezüsttel diszitett Fayence virág- és gyümölcs-tartókat, asztali állványok, gyertyatartók, gyümölcs- és kenyérfkosarak, kávé- thea- és mocca-servicek, legujabb angol Cognac-servicek, rendkívül elegáns és tartós kivitelben, cukorszelenczék, dohánydobozok, irókészletek, Sandwich-tálcák, vajkészletek, serlegek, sörös poharak, sétatobok a legszebb választékban, stb.

Most érkezett remek kivitelű **Ujdonság!**

„Szt. Péter Madonna“ relief kép Chlor ezüstből, továbbá:

„PARISI UJDONSÁGOK!“

valódi francia iparművészeti tárgyak, melyek megtekintésére kirakatomat ajánlom a nagyérdemű közönség becses figyelmébe. Minden szemhez alkalmas: legobb szemüvegek és orrszorítók, czélszerű kényelmes, legujabb szerkezetű foglaltványokban, valódi hegyijegecz (Bergeristall) vagy kristályüvegekkel ellátva, 1 frt 50 krtól feljebb óriási választékban.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű főpapságnak, mindenkivitelű

templomi szerek elkészítését, valamint javítását,

melyek pontosan, meglepő csinosan, lehető jutányos áron, jótállással javittatnak.